

Notă informativă
privind argumentarea necesității adoptării în regim de urgență a Hotărârii Consiliului de administrație al ANRE nr. 773 din 18 decembrie 2023 cu privire la modificarea Hotărârii ANRE nr. 649 din 27 octombrie 2023 privind aprobarea contribuțiilor financiare lunare pentru costurile stocurilor de securitate din anul 2022

La data de 18.12.2023, Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (în continuare – ANRE/Agenția) a aprobat Hotărârea ANRE nr. 773 cu privire la modificarea Hotărârii ANRE nr. 649/2023 privind aprobarea contribuțiilor financiare lunare pentru costurile stocurilor de securitate din anul 2022

A. Temeiul juridic

În corespundere cu prevederile pct. 16 lit. g) din Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 334/2018: „pentru îndeplinirea eficientă a atribuțiilor sale, Agenția adoptă hotărâri și emite decizii în limitele competențelor prevăzute de lege sau, după caz, le modifica, completează, suspendă sau abrogă”.

De asemenea, conform art. 9 alin. (7) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, **în cazul situațiilor excepționale în sectorul gazelor naturale**, constatate în modul stabilit de lege, **sau pe subiecte ce țin de securitatea aprovizionării cu gaze naturale**, proiectele de hotărâri, proiectele de decizii pot fi supuse elaborării și adoptării/emiterii în regim de urgență. Argumentarea necesității de a adopta hotărârea/de a emite decizia în regim de urgență se aduce la cunoștința publicului în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la adoptare/emitere, prin publicare pe pagina web a Agenției, prin afișare la sediul acesteia într-un spațiu accesibil publicului și/sau prin difuzare în mass-media centrală.

Prevederi similare sunt stabilite la art. 16 alin. (6¹) al Legii nr. 174/2017 cu privire la energetică, potrivit căruia **în cazul situațiilor excepționale în sectoarele energeticii, constatate în modul stabilit de lege**, sau pe subiecte ce țin de securitatea aprovizionării cu energie, proiectele de hotărâri, **proiectele de decizii pot fi supuse elaborării și adoptării/emiterii în regim de urgență, fără respectarea prevederilor prezentului articol**. Argumentarea necesității de a adopta hotărârea/de a emite decizia în regim de urgență se aduce la cunoștința publicului în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la adoptare/emitere, prin publicare pe pagina web oficială a Agenției, prin afișare la sediul acesteia într-un spațiu accesibil publicului și/sau prin difuzare în mass-media centrală sau locală, după caz.

Prevederi derogatorii de la procedura transparenței în procesul decizional în cazul situațiilor excepționale sunt stabilite și de art. 14 al Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Menționăm, că prin Hotărârea Parlamentului nr. 41/2022 a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Ca urmare, în conformitate cu art. 1 din Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 274/2023: „Starea de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova, declarată prin Hotărârea Parlamentului nr. 41/2022 și prelungită prin Hotărârea Parlamentului nr. 105/2022, Hotărârea Parlamentului nr. 163/2022, Hotărârea Parlamentului nr. 245/2022, Hotărârea Parlamentului nr. 278/2022, Hotărârea Parlamentului nr. 330/2022, Hotărârea Parlamentului nr. 12/2023, Hotărârea Parlamentului nr. 67/2023, Hotărârea Parlamentului nr. 133/2023 și Hotărârea Parlamentului nr. 244/2023, *se prelungește cu 60 de zile începând cu data de 2 octombrie 2023*”.

De asemenea, prin Procesul-Verbal al Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 12-53-242-7749 din 13 octombrie 2021 **a fost declarată situație excepțională - stare de urgență, pe piața gazelor naturale**.

B. Argumentarea necesității adoptării adoptării Hotărârii în regim de urgență

În temeiul art. 108¹ din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, prin Hotărârea nr. 668 din 29.09.2022, Guvernul a desemnat Societatea pe Acțiuni „Energocom” în calitate de entitate pentru

crearea și menținerea stocurilor de securitate. În conformitate cu pct. 6 din Hotărârea nr. 668 din 29.09.2022, S.A. „Energocom” a constituit stocuri de securitate pentru anul 2022 în cantitate de 22,8 milioane m³.

În conformitate cu prevederile art. VI alin. (11) din Legea nr. 249/2022, stocurile de securitate se creează gradual, respectiv din 1 octombrie 2023 – nu mai puțin de 8 zile de consum. În acest context, în scopul realizării obligațiunii impuse de Guvernul Republicii Moldova, la titularul de licență S.A. „Energocom” apare necesitatea stringentă de a obține resurse financiare disponibile.

Respectiv, pentru a asigura recuperarea în termen proxim a costurilor de securitate pentru anul 2022 de către S.A. „Energocom”, entitate pentru crearea și menținerea stocurilor de securitate, Consiliul de administrație al ANRE a aprobat Hotărârea nr. 649/2023 privind aprobarea contribuțiilor financiare lunare pentru costurile stocurilor de securitate din anul 2022 în regim de urgență.

Hotărârea nr. 649/2023 prevede mărirea contribuțiilor financiare lunare a fiecărui furnizor de pe piața cu amănuntul, calculate conform cotei de piață determinată în baza cantităților furnizate consumatorilor finali în anul 2022 și recalculată prin actualizarea cantităților de gaze naturale în funcție de cantitățile consumate în anul 2022 de către consumatorii care au migrat de la un furnizor la altul.

Potrivit pct. 18 din Metoda nr. 277/2023, recalcularea cotei de repartizare a contribuțiilor financiare lunare se efectuează de către entitatea pentru crearea și menținerea stocurilor de securitate, adică SA „Energocom”, dar nu de către ANRE.

Astfel, Hotărârea nr. 649/2023 a fost modificată prin Hotărârea nr. 773/2023 care prevede aprobarea de către Agenție a cantităților de gaze naturale în baza cărora se determină cota de repartizare a contribuțiilor financiare lunare pentru stocurile de securitate constituite în anul 2022, iar recalcularea cotei de repartizare va fi efectuată de către SA „Energocom” în conformitate cu pct. 18 din Metoda nr. 277/2023.

De notat că, potrivit Notei informative de argumentare a proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea pct. 6 al Hotărârii Guvernului nr. 668/2022 cu privire la crearea și menținerea stocurilor de securitate, odată cu stabilirea prin hotărâre de Guvern a cantității exacte de gaze naturale care urmează să fie constituite în calitate de stocuri de securitate, vor fi identificate mijloacele financiare necesare acoperirii costurilor stocurilor menționate, *prioritar din contul contribuțiilor financiare achitate de furnizorii de pe piața cu amănuntul a gazelor naturale* (www.particip.gov.md).

C. Informații privind asigurarea consultării publice a actului normativ

Proiectul Hotărârii Consiliului de administrație al ANRE cu privire la modificarea Hotărârii ANRE nr. 649 privind aprobarea contribuțiilor financiare lunare pentru costurile stocurilor de securitate din anul 2022 a fost remis la data de 15.12.2023 în adresa tuturor furnizorilor de pe piața cu amănuntul care la momentul respectiv dețineau o cotă de piață. Astfel, furnizorii vizați au avut posibilitatea să înainteze propuneri și obiecții relevante pe marginea acestuia.

Hotărârea ANRE nr. 773 cu privire la modificarea Hotărârii ANRE nr. 649 privind aprobarea contribuțiilor financiare lunare pentru costurile stocurilor de securitate din anul 2022 a fost aprobată în ședința Consiliului de administrație al ANRE din data de 18 decembrie 2023 la care au fost invitate persoanele interesate.

Alexei TARAN
Director ANRE

